

**Rozporządzenie Ministra Gospodarki¹
z dnia.....2005 r.**

**w sprawie określenia rodzajów ryzyk związanych z realizacją przedsięwzięć
w ramach partnerstwa publiczno- prywatnego, ich podziału oraz wpływu na
poziom długu publicznego oraz deficytu sektora finansów publicznych.**

Na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno- prywatnym (Dz. U. Nr 169, poz. 1420) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1
Przepisy ogólne

§1. Rozporządzenie określa podstawowe kategorie ryzyk związanych z realizacją przedsięwzięć w ramach partnerstwa publiczno- prywatnego, ich podział pomiędzy podmiot publiczny i partnera prywatnego oraz ich wpływ, w zależności od podziału, na poziom długu publicznego oraz deficytu sektora finansów publicznych.

Rozdział 2
Rodzaje ryzyk

§2. Do rodzajów ryzyk związanych z realizacją przedsięwzięć w ramach partnerstwa publiczno- prywatnego należą w szczególności następujące rodzaje ryzyk:

- 1) ryzyka związane z budową – do których zalicza się ryzyka powodujące zmiany kosztów i terminów związanych z realizacją budowy, przebudowy lub rozbudowy w ramach przedsięwzięcia, jak również z funkcjonowaniem udostępnionych już składników majątkowych, w szczególności ryzyko:
 - a) opóźnień w zakończeniu prac budowlanych lub
 - b) niezgodności z warunkami dotyczącymi ustalonych standardów wykonania prac lub
 - c) wzrostu kosztów lub
 - d) wystąpienia nieścisłości w specyfikacji wyboru partnera prywatnego lub
 - e) związane z wpływem czynników zewnętrznych lub
 - f) wystąpienia nieadekwatnych do celu przedsięwzięcia rozwiązań w dokumentacji projektowej lub
 - g) związane z pojawieniem się lub zastosowaniem do realizacji przedsięwzięcia nowych technologii lub
 - h) wystąpienia wad fizycznych lub prawnych, zmniejszających wartość lub użyteczność składnika majątkowego;

¹ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej - gospodarka na podstawie § 1 ust.2 pkt 1 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 października 2005 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 220, poz. 1888).

- 2) ryzyka związane z dostępnością – do których zalicza się ryzyka wpływające na sposób, jakość lub ilość dostarczanych w ramach realizacji umowy o partnerstwie publiczno – prywatnym usług, w szczególności ryzyko:
 - a) związane z niemożliwością dostarczenia zakontraktowanej ilości usług lub
 - b) związane z niemożliwością dostarczenia usług o określonej jakości lub
 - c) braku zgodności z normami bezpieczeństwa lub innymi normami branżowymi lub
 - d) wzrostu kosztów lub
 - e) związane ze sposobem i jakością prac wykonywanych w celu dostarczenia usług lub
 - f) nieodpowiedniej kwalifikacji pracowników lub
 - g) związane z dostępnością i jakością nakładów lub składników majątkowych potrzebnych do realizacji przedsięwzięcia lub
 - h) wystąpienia zmian technologicznych;

- 3) ryzyka związane z popytem – do których zalicza się ryzyka powodujące zmianę popytu na określone usługi, w szczególności ryzyko:
 - a) związane z pojawieniem się konkurencji lub
 - b) cykliczności popytu lub
 - c) zmiany cen lub
 - d) zastosowania przestarzałych technologii lub
 - e) pojawienia się nowych trendów rynkowych;

- 4) ryzyka związane z fazą przygotowania przedsięwzięcia – kategoria ta obejmuje ryzyka wpływające na koszt i czas trwania procesu przetargowego, w szczególności ryzyko:
 - a) związane z dostępnością informacji dotyczących planowanej realizacji przedsięwzięcia lub
 - b) wprowadzania zmian do specyfikacji wyboru partnera prywatnego lub
 - c) związane ze sposobem i jakością prowadzenia postępowania o wybór partnera prywatnego lub
 - d) rezygnacji z realizacji przedsięwzięcia;

- 5) ryzyka rynkowe związane z dostępnością nakładów na realizację przedsięwzięcia – do których zalicza się ryzyka wpływające na koszt, ilość, jakość i terminy dostarczania nakładów niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia, w szczególności ryzyko:
 - a) związane z niemożliwością pozyskania nakładów o określonej jakości lub
 - b) związane z niemożliwością pozyskania nakładów w określonej ilości lub
 - c) związane z niemożliwością pozyskania nakładów w określonym czasie lub

- d) zmiany cen lub
 - e) związane z pojawieniem się konkurencji lub
 - f) związane z logistyką lub
 - g) związane z rynkiem pracy;
- 6) ryzyko o charakterze politycznym – ryzyko wystąpienia zmian w sferze polityki, której kierunki związane są z rozwojem przedsięwzięć realizowanych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego;
- 7) ryzyko o charakterze legislacyjnym – ryzyko wystąpienia zmian w obowiązujących przepisach prawnych, mających wpływ na realizację przedsięwzięć w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego;
- 8) ryzyka makroekonomiczne – do których zalicza się ryzyka wpływające na sytuację ekonomiczną, w szczególności ryzyko:
- a) inflacji lub
 - b) zmian wysokości stóp procentowych lub
 - c) kursowe lub
 - d) zmian demograficznych lub
 - e) związane z tempem wzrostu gospodarczego;
- 9) ryzyko regulacyjne – ryzyko wystąpienia zmian w regulacjach dotyczących systemów opłat w ramach danej dziedziny usług użyteczności publicznej, które mają wpływ na koszty realizacji przedsięwzięcia lub w wyniku których zmianie ulegnie zakres praw i obowiązków stron w ramach przedsięwzięcia;
- 10) ryzyka związane z przychodami z przedsięwzięcia – do których zalicza się ryzyka mające wpływ na poziom przychodów uzyskiwanych w ramach realizacji przedsięwzięcia, w szczególności ryzyko:
- a) związane z funkcjonowaniem mechanizmu wynagradzania w ramach przedsięwzięcia lub
 - b) zmian w obowiązującym mechanizmie cenowym lub
 - c) związane z wdrożeniem mechanizmu poboru opłat związanych z przedsięwzięciem;
- 11) ryzyko związane z wystąpieniem siły wyższej;
- 12) ryzyka związane z rozstrzygnięciem sporów – do których zalicza się ryzyka, których wystąpienie wpływa na sposób i efektywność rozstrzygnięcia sporu powstałego na tle realizacji umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym;
- 13) ryzyka związane ze stanem środowiska naturalnego – do których zalicza się ryzyka powodujące powstanie obowiązku podjęcia działań, mających na celu poprawę stanu środowiska naturalnego przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia lub ryzyka pogorszenia się jakości środowiska naturalnego w wyniku realizacji przedsięwzięcia;
- 14) ryzyka związane z lokalizacją przedsięwzięcia – do których zalicza się ryzyka wpływające na dostępność terenu przeznaczonego do realizacji przedsięwzięcia, w szczególności ryzyko:
- a) związane ze stanem prawnym nieruchomości lub

- b) odkryć archeologicznych lub innych, związanych z dziedzictwem kulturowym lub
- c) wynikające z właściwości istniejącej infrastruktury lub
- d) dostępności siły roboczej;

15) ryzyka związane z przekazywaniem składników majątkowych – do których zalicza się ryzyka wpływające na warunki i terminy przekazywania składników majątkowych w ramach realizacji przedsięwzięcia, w szczególności ryzyko:

- a) związane ze stanem składników majątkowych przed ich przekazaniem lub
- b) związane z przepływem informacji dotyczących składników majątkowych zaangażowanych w przedsięwzięcie lub
- c) związane z wykonaniem obowiązków i egzekucją praw związanych z dokonaniem przekazania lub
- d) wystąpienia wierzytelności lub innego prawa związanego z danym składnikiem majątkowym lub
- e) konieczności transferu siły roboczej;

16) ryzyko związane z końcową wartością składników majątkowych – ryzyko wartości materialnej składników majątkowych na dzień zakończenia realizacji umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym.

Rozdział 3

Podział ryzyk pomiędzy podmiot publiczny i partnera prywatnego oraz ich wpływ na dług publiczny oraz deficyt sektora finansów publicznych.

§ 3. Podział ryzyk, o których mowa w §2, pomiędzy strony umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym powinien być dokonany z zastosowaniem zasady optymalnej alokacji danego ryzyka, uwzględniającej możliwości i umiejętności zarządzania tym ryzykiem przez strony.

§4. Zobowiązania wynikające z umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym mają wpływ na poziom długu publicznego oraz deficytu sektora finansów publicznych w przypadku, gdy podmiot publiczny:

- 1) ponosi większość ryzyk związanych z budową, o których mowa w §2 pkt 1

albo

- 2) ponosi większość ryzyk związanych z dostępnością i większość ryzyk związanych z popytem, o których mowa w §2 pkt 2 i 3.

§5. Ustalenie przez podmiot publiczny, czy ma miejsce podział ryzyk, o którym mowa w § 4, następuje w oparciu o wyniki analizy ryzyk, o której mowa w § 10 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia...2005 r. w sprawie niezbędnych elementów analizy przedsięwzięcia w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego (Dz. U. Nr, poz.) oraz postanowienia umowy o partnerstwie publiczno – prywatnym.

§ 6. 1. W przypadku, gdy podział ryzyk, o których mowa w § 2 pkt 1-3, nie pozwala na ustalenie, która ze stron umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym ponosi większość tych

ryzyk, ustalenie, czy zobowiązania wynikające z umowy o partnerstwie publiczno - prywatnym mają wpływ na dług publiczny i deficyt sektora finansów publicznych, następuje z uwzględnieniem podziału ryzyka związanego z końcową wartością składników majątkowych, o którym mowa w §2 pkt 16.

2. W przypadku, gdy podmiot publiczny będzie ponosił ryzyko związane z końcową wartością składników majątkowych lub podział tego ryzyka pomiędzy strony nie będzie przejrzysty, co do tego, kto ponosi większość tego ryzyka, zobowiązania wynikające z umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym będą miały wpływ na poziom długu publicznego oraz deficytu sektora finansów publicznych.

§7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Gospodarki

W porozumieniu z:

Prezes Głównego Urzędu Statystycznego

Minister Finansów

UZASADNIENIE

do projektu rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie określenia kategorii ryzyk związanych z realizacją przedsięwzięć w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, ich podziału oraz wpływu na poziom długu publicznego oraz deficytu sektora finansów publicznych.

Projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie określenia kategorii ryzyk związanych z realizacją przedsięwzięć w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, ich podziału oraz wpływu na poziom długu publicznego oraz deficytu sektora finansów publicznych jest realizacją delegacji ustawowej zawartej w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz.U.05.169.1420). Projekt ten jest jednym z trzech projektów aktów wykonawczych do tej ustawy, których celem jest stworzenie jednolitego i przejrzystego procesu związanego z przygotowaniem umów o partnerstwie publiczno-prywatnym przez uprawnione do tego podmioty publiczne oraz zapewnienie monitoringu procesu partnerstwa publiczno-prywatnego na przestrzeni kraju. Projekt jest przygotowywany w porozumieniu z ministrem właściwym ds. finansów oraz Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego.

Projekt rozporządzenia składa się z dwóch zasadniczych części: w pierwszej zostały zidentyfikowane podstawowe kategorie ryzyk związanych z przedsięwzięciami typu PPP, natomiast w drugiej określono zasady dotyczące podziału trzech spośród tych kategorii tj. ryzyk związanych z budową, dostępnością i popytem pomiędzy podmiot publiczny i partnera prywatnego i wpływu zobowiązań wynikających z umowy o PPP, w zależności od dokonanego podziału, na poziom długu publicznego oraz deficytu sektora finansów publicznych. Reguły te stanowią implementację postanowień decyzji Eurostatu (18/2004) w sprawie traktowania zobowiązań wynikających z realizacji przedsięwzięć PPP i ich wpływu na dług i deficyt publiczny z 11 lutego 2004 r.

Pierwsza część rozporządzenia (rozdział 2) identyfikuje podstawowe kategorie ryzyk związane z przedsięwzięciami typu PPP, takie jak ryzyka związane z budową, dostępnością, popytem, ryzyka rynkowe związane z pozyskaniem nakładów, ryzyka makroekonomiczne, ryzyka związane z przychodami z przedsięwzięcia, ryzyko polityczne, legislacyjne czy ryzyka związane ze stanem środowiska naturalnego, a także inne ważne rodzaje ryzyk. W ramach większości kategorii zaproponowany został przykładowy katalog ryzyk, które dana kategoria obejmuje. Zidentyfikowanie ryzyk związanych z przedsięwzięciem oraz ich podział pomiędzy partnerów jest elementem kluczowym z punktu widzenia realizacji przedsięwzięcia typu PPP i zapewnienia, iż ta metoda wykonania danego przedsięwzięcia przyniesie korzyści dla interesu publicznego przeważające w stosunku do innych sposobów jego realizacji.

W drugiej części projektu rozporządzenia (rozdział 3) opisane zostały zasady dotyczące podziału ryzyk pomiędzy partnerów i wpływ zobowiązań z tytułu umów o PPP, w zależności od tego podziału, na poziom długu oraz deficytu publicznego. Żelazną zasadą PPP jest zapewnienie optymalnego podziału ryzyk pomiędzy strony i powierzenie danych ryzyk podmiotowi, który najlepiej będzie nimi zarządzał.

Podstawową regułą jest, iż zobowiązania wynikające z umowy o PPP mają wpływ na zwiększenie długu publicznego oraz deficytu jednostek sektora finansów publicznych w sytuacji, gdy na podmiocie publicznym ponosi większość ryzyk związanych z budową albo równocześnie większość ryzyk związanych z dostępnością i popytem. Aby ustalić, czy zachodzi wyżej opisany podział ryzyk, podmiot publiczny weźmie pod uwagę wyniki analizy

ryzyk, o której mowa w §10 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia...2005 r. w sprawie niezbędnych elementów analizy przedsięwzięcia w ramach partnerstwa publiczno-privatnego oraz postanowienia umowy o partnerstwie publiczno-privatnym.

Gdy podział powyżej wymienionych trzech kategorii ryzyk nie jest przejrzysty i nie będzie można określić, po czyjej stronie leży większość ryzyk w ramach tych trzech kluczowych kategorii, aby ustalić czy zobowiązania z tytułu umowy o partnerstwie publiczno-privatnym będą miały wpływ na poziom długu i deficytu publicznego, podmiot publiczny powinien wziąć pod uwagę ryzyko związane z wartością końcową składników majątkowych. W przypadku, gdy analiza tego ryzyka nie przyniesie satysfakcjonujących rezultatów lub będzie ono leżało po stronie podmiotu publicznego, zobowiązania z tytułu zawartej umowy o PPP będą miały wpływ na dług publiczny i deficyt jednostek sektora finansów publicznych.

Jak najszybsze wejście w życie rozporządzenia podyktowane jest koniecznością umożliwienia stosowania przez podmioty publiczne procedur związanych z partnerstwem publiczno-privatnym, jako instrumentem realizacji zadań publicznych, w związku z czym przewidziano wejście rozporządzenia w życie z dniem jego ogłoszenia.

Projektowany termin wejścia rozporządzenia w życie jest zgodny z art. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 190, poz. 1606) i nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego.

Projektowana regulacja nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Cel wprowadzenia regulacji

Celem wydania rozporządzenia jest realizacja delegacji zawartej w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz.U.05.169.1420), zwanej dalej „ustawą”.

2. Podmioty, na które oddziałuje regulacja

Regulacja będzie oddziaływała przede wszystkim na dwie kategorie podmiotów, mogące zawierać umowy o PPP:

- niektóre jednostki sektora finansów publicznych, zdefiniowane jako podmiot publiczny w art. 4 pkt 3 ustawy

oraz

- partnerów prywatnych określonych w art. 4 pkt 2 ustawy.

Pośrednio regulacja wpłynie również na inne podmioty zaangażowane w realizację umowy o PPP.

3. Wpływ rozporządzenia na dochody i wydatki sektora finansów publicznych

Przewiduje się, że wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków dla sektora finansów publicznych.

4. Wpływ rozporządzenia na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ rozporządzenia na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

6. Wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie przesłany do konsultacji Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz członkom Rady Przedsiębiorczości.